

Č. 11.194.

Z n á m k o v é p r á v o: * Podle § 1 známk. zák. č. 19/1890 ř. z. a čl. IV. zák. č. 471/1919 Sb. jsou jako známky ochranné přípustna pouze plošná, t. j. dvojrozměrná označení zboží a nikoliv tvary tělesné, trojrozměrné.

(Nález ze dne 5. dubna 1934 č. 6196.)

V ě c: Firma Jan B. v K. (adv. Dr. Max Taussig z Karl. Varů) proti ministerstvu obchodu o ochrannou známku.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Stěžující si firma požádala podáním ze 17. dubna 1931 obch. komoru v Chebu o zápis původní láhve jako ochranné známky. Výměrem z 9. května 1931 odepřela jmenovaná komora vyhověti tomuto žádání z důvodu, že tvar láhve nemůže býti zapsán jako známka. Odvolání proti tomu zamítl žal. úřad nař. rozhodnutím.

O stížnosti do tohoto rozhodnutí nss uvážil:

Na sporu jest výhradně otázka, mohou-li spadati pod pojem ochranné známky podle § 1 známk. zák. z r. 1890 a mohou-li v důsledku toho zápisem do známkového rejstříku dosíci známkové ochrany podle cit. zák. i tvary tělesné-trojrozměrné. Otázka tato je ryzí otázkou právní, kterou si orgány k tomu povolané, obch. komory a nim. obch., resp. nss, musí řešiti výhradně výkladem příslušných předpisů zákonných.

V rámci tohoto řešení není pak místa pro zjišťování okolností skutkových jakéhokoliv druhu, tedy zejména také ne pro zkoumání hlediska zúčastněných kruhů obchodních. Pokud se stížnost snaží odkazem na 2. odst. § 1 známk. zák. z r. 1890 ve znění novely č. 65 ř. z. z r. 1913 vyvrátiti správnost tohoto názoru — vysloveného již v odůvodnění nař. rozhodnutí — vychází z mylného pojetí uvedeného zákonného ustanovení. Obratem »při posouzení, zda jest označení k tomu způsobilé«, není zde míněno zkoumání právní otázky, zda přihlášené označení může podle své povahy spadati pod zákonný pojem »známky« ochranné ve smyslu odst. 1 cit. zák., nýbrž výhradně zjišťování otázky skutkové, zda označení to — za předpokladu, že vyhovuje veškerým zákonným náležitostem pojmu »známky« — jest způsobilé k tomu, aby rozlišilo výrobky a zboží, jež mají býti do obchodu uvedeny, od jiných stejnorodých výrobků a zboží, jinými slovy, zda označení to má dostatečnou distinktivitu.

Musil se tedy nss při zkoumání sporné otázky omeziti na výklad příslušných předpisů zákonných. V té příčině nss uvážil:

Podle § 1 známk. zák. z roku 1890 rozumí se známkami ochrannými označení, která slouží k tomu, aby byly výrobky a zboží, určené pro obchod, rozlišeny od jiných stejnorodých výrobků a zboží. K výkladu pojmu vyjádřeného slovem »označení« (Zeichen) uvádí pak zákon v závorce: »Sinnbilder, Chiffren, Vignetten u. dgl.« Z toho je patrné, že

zákon pod pojmem »označení« — známky vyrozumívá Sinnbilder, t. j. pomyslné, symbolické nebo alegorické obrazy, Chiffren, t. j. tajnopisy, Vignetten, t. j. nálepky a pod.

Že tajnopisy a nálepky jsou svojí přirozenou povahou tvary dvojrozměrné, t. j. plošné, o tom nemůže býti pochyb. Je tu zcela nerozhodno, že reprodukce těchto označení může býti umístěna na samostatném podkladě, který může míti rozměry tělesné, ježto takovýto podklad — jak žal. úřad správně dovodil — netvoří po stránce známkoprávní součást známky a nepožívá spolu s ní známkové ochrany (Boh. A 5610/26). Nelze tudíž rozumně popírat, že zákon, pokud připouští jako známky označení podobná (u. dgl.), t. j. podobná tajnopisům a nálepkám, má na mysli rovněž jen tvary plošné. Jde tudíž jediné o výklad slova »Sinnbilder« — symbolické, pomyslné, alegorické obrazy. Zákon zde užil slova Sinnbilder a nikoliv slova Abbildungen nebo pod., a sluší proto slovo Sinnbilder — symbolické, pomyslné, alegorické obrazy, pojímati ve smyslu obecného pravidla vykládacího, obsaženého v § 6 o. z. o., podle obvyklého jeho významu v jeho souvislosti a podle jasného úmyslu zákonodárce. Slovo Bild — obraz v obvyklém smyslu vyznačuje rovněž tvar plošný. Uvedl-li pak zákon toto slovo výrazem »u. dgl.« v souvislosti s jinými tvary plošnými, nelze i z toho po názoru soudu usuzovati jinak, než že jeho úmyslem bylo, slovem Sinnbilder vyjádřiti tvary plošné. Mínění stížnosti, že obratem »u. dgl.« chtěl zákon vyjádřiti i tvary trojrozměrné, nelze sdíleti, neboť úmysl takový byl by dojistá vyjádřil způsobem jiným, každou pochybnost vylučujícím. Dospěl proto nss k závěru, že již z § 1 známk. zák. z roku 1890 plyne, že známkou ochrannou může býti označení zboží pouze plošné, dvojrozměrné a nikoliv tělesné, trojrozměrné.

V tomto pojetí jest nss podporován i dalším obsahem cit. zák. ve znění zák. č. 471/1919 Sb. V původním znění známk. zák. z r. 1890 byla totiž v § 3 č. 1 vyloučena ze zápisu označení zboží, která obsahovala výhradně »Bildnisse« císaře nebo členů císařského domu. Jest připustiti, že slovem »Bildnis« — »zobrazení« může býti vyrozumíván nejen tvar plošný, t. j. obraz, nýbrž i tvar plastický, tělesný, trojrozměrný. Leč čl. IV zák. č. 471/1919 Sb. byl cit. § 3 známk. zák. z r. 1890 novelisován, což stížnost přehlíží, a ze zápisu byla vyloučena označení zboží, obsahující výhradně obraz presidenta republiky a j. O obrazu presidenta republiky a j. mluví výslovně i § 4 známk. zák. ve znění cit. čl. IV zák. č. 471/1919 Sb. Že pod slovem obraz sluší vyrozumívati jen útvar plošný, bylo již shora dovozeno. Je nemyslitelné, že zákon by vylučoval ze zápisu označení obsahující jen obraz presidenta republiky, že by však nevylučoval jeho zpodobení trojrozměrné, tudíž ve formě plastické, soch a pod. Omezil-li se tedy zák. č. 471/1919 Sb. právě jen na vyloučení obrazu presidenta republiky ze zápisu jako známky, učinil tak zřejmě jediné proto, že vycházel z předpokladu, že tělesné zpodobení presidenta republiky jest jako známka po zákonu nepřípustno vůbec, kterýžto předpoklad mohl míti za daný — jak dovozeno — již ze znění § 1 zák. samotného. Že pak zákon — což pro konkrétní případ jest zvláště rozhodné — činí rozdíl mezi známkou a nádobou, plyne

jasně z § 11, v němž praví, že vše, co řečeno o označování zboží, platí také o označeních na nádobách. Kdyby zákon měl na mysli, že i nádoba sama může požívatí ochrany známkové, byl by jistě užil dikce jiné, na př. vše, co platí o označování zboží, platí i o nádobách a nikoliv doslovu »o označeních na nádobách« (Boh. A 5610/26).

Avšak i 5. odst. § 13 známk. zák. ve spojení s odst. 5 § 17 mluví ve prospěch výkladu shora podaného. Podle těchto ustanovení jest totiž podati obch. komoře klišé-štoček známky, jehož otisků jest užití k uveřejnění známky. Z těchto ustanovení plyne, že známka sama — nikoliv její reprodukce — musí býti tak uzpůsobena, že lze k jejímu uveřejnění — a nikoliv k uveřejnění jejího zobrazení — užití otisků štočku. To je ovšem u tvarů tělesných dojista vyloučeno. Stížností dovolané ustanovení posled. odstavce cit. § 13, podle něhož jest při známkách určených pro hmoty jako kov, hlinu, sklo o pod. předložiti jejich provedení na zkoušku s lisovanými (vyraženými) obrazy známek, mluví přímo proti ní, neboť — jak správně uvedl již žal. úřad — nevztahuje se známková ochrana ani při takových známkách na toto konkrétní provedení a netvoří takové konkrétní provedení součást známky samé.

Konečně nelze přehlédnouti ani ustanovení § 14 známk. zák. Podle tohoto ustanovení poznamená na každém exempláři uložené známky příslušný orgán obch. komory běžné číslo rejstříku, den a hodinu podání, jmenovitě firmu, na kterou byla známka zapsána, označení podniku a zboží, pro které jest určeno. Tuto poznámku jest u připojení úředního razítka podepsati. Jest zřejmo, že tato opatření mají za účel, aby identita známky byla pro budoucnost nade vší pochybnost zjištěna a zaručena. Jedině proto má se státi předepsaný záznam, ověřený razítkem úřadu a podpisem úředního orgánu, přímo na uloženém vyhotovení známek. Jest však také zřejmo, že toto opatření nebylo by možno provésti vždy na známkách trojrozměrných, speciálně však na lahvích, a že ani striktnímu předpisu zákona ani účelu, jež toto opatření sleduje, nebylo by učiněno zadost, kdyby záznam a jeho ověření předepsané cit. §em 14 se mělo státi na papíru, jenž by teprve na trojrozměrné těleso, určené za známku, byl nějakým způsobem připevněn. Tím by za okolností nebylo znemožněno tohoto osvědčení užití i na tělesné útvary jiné a tím opatření zamýšlené zákonem zneužití a jeho účel zmařiti.

Těmito vývody dospěl nss k názoru, že podle platného známkového práva jsou jako známky přípustna toliko označení dvojrozměrná a že tvary tělesné o třech rozměrech jsou ze zápisu jako známky vyloučeny. Dospěl-li žal. úřad k témuž výsledku, nelze shledati, že porušil zákon a jest proto stížnost, snažící se dovoditi opak, bezdůvodná.

Otázkou stížností relevovanou, zda i za tohoto právního stavu se zřetelem k § 32 známk. zák. z r. 1890 a k principu »telle-quelle« vyslovenému v čl. 6 pařížské unijní smlouvy v redakci washingtonské není vyloučena možnost, že trojrozměrné známky příslušníků cizích zemí smluvních, za podmínek v této smlouvě blíže označených, budou požívatí v tuzemsku ochrany, a že tím tito cizozemští chránitelé získají

v tuzemsku práv dále jdoucích, než příslušníci zdejší, nepovažoval nss za nutné se zabývat, ježto v daném sporu nejde o případ toho druhu. Poznamenati však sluší, že i kdyby cizí chránitelé měli v důsledku uvedené smlouvy možnost získati postavení výhodnější než chránitelé tuzemští, neměnila by tato skutečnost nic na věci, ježto není pozitivního předpisu zákonného, jenž by tuto možnost vylučoval, nebo který by stanovil, že, dosáhnou-li cizí chránitelé v důsledku smlouvy té postavení výhodnějšího, platí to automaticky i pro příslušníky zdejší, bez ohledu na předpisy platného tuzemského práva.

Č. 11.195.

Z n á m k o v é p r á v o: I. Za zboží stejného druhu jest pokládati zboží do té míry příbuzné, že byvši označeno stejnou nebo k záměně podobnou známkou, může vzbuditi v průměrném konsumentu domněnku, že jde o zboží téhož podniku. — II. Je »mýdlo na vlasy« zbožím stejného druhu jako »mýdlo všeho druhu«? — III. Zaměnitelná podobnost známek: »Otol«, »Ozol« a »Olol« se známkou »Orol«?

(Nález ze dne 5. dubna 1934 č. 6200.)

P r e j u d i k a t u r a: ad I: Boh. A 1053/21, 4381/25, 7126/28.

V ě c: Firma »Emanuela E. nást.« a Eduard E. v Bratislavě proti ministerstvu obchodu (za zúč. firmu Továrna na ústní vodu »Odol« Karel A. L. v P. adv. Dr Otto Gellner z Prahy) o ochranné známky.

V ý r o k: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost. — — —

D ů v o d y: Podle spisů byla pro továrnu na ústní vodu »Odol«, Karel A. L. v P., dnes stranu zúčastněnou, zapsána 17. února 1926 u obch. komory v Liberci pro konzervovací prostředky pro ústa a zuby pod č. 15.641 s původní prioritou od 17. února 1896 slovní známka »Odol« a pro konzervovací prostředky pro ústa, zuby, vlasy a kůži, zvláště pro prostředky k čištění zubů a úst, zubní tinktury, zubní kapky, zubní výplně, vodu na vlasy, olej na vlasy, mast na vlasy a mýdlo na vlasy s původní prioritou od 19. října 1895 pod č. 15.308 slovní známka »Ohdol«, pod č. 15.311 slovní známka »Otol«, pod č. 15.315 slovní známka »Ozol« a pod č. 15.318 slovní známka »Olol«.

Pro firmu Emanuela E. nástupce v Bratislavě, dnešní st-lku, byla zapsána 19. září 1929 u obch. komory v Bratislavě pro mýdla všeho druhu pod č. 2111 slovní známka »Orol«.

Žalobou de pres. 17. ledna 1931 domáhala se zúčastněná strana výmazu posléze zmíněné slovní známky st-lčiny, dovozujíc, že je zapsána pro stejný druh zboží a že je jejím slovním známkám, shora uvedeným, zaměnitelně podobna.

Ve svých námitkách popřela st-lka jak zaměnitelnou podobnost známek, tak i tvrzení zúčastněné strany, že jde o známky zapsané pro stejný druh zboží. V otázce podobnosti uvedla, že písmeno »r« ve známce st-lky jest typická jazyková hláska, kdežto ve známkách, kterých se